

RAPORT- SINTEZA
PRIVIND ACTIVITATEA ȘCOLII DOCTORALE

2004-2009

Școala doctorală în domeniul *FILOSOFIE* din cadrul Universității de Vest din Timișoara funcționează din anul 2004. Conform prevederilor legislative din acel moment, o școală doctorală putea funcționa cu minim trei conducători de doctorat în același domeniu. Școala noastră doctorală și-a început activitatea cu următorii conducători de doctorat: prof. univ. dr. Constantin Grecu (conducător de doctorat din anul 1990 la Universitatea „Babeș-Bolyai”, transferat în anul 2004 la Școala doctorală de filosofie de la Universitatea de Vest din Timișoara); prof. univ. dr. Ioan Biriș, conducător de doctorat din anul 2004; prof. univ. dr. Ion Ceapraz, conducător de doctorat din anul 2004. Din anul 2007, cel de-al patrulea conducător de doctorat în cadrul Școlii noastre doctorale este prof. univ. dr. Florea Lucaci.

Recrutarea doctoranzilor

- a) Baza de recrutare. Doctoranzii pot fi recrutați din instituții diferite din țară și din străinătate. Până în prezent, în cadrul Școlii noastre doctorale s-au regăsit în ponderea cea mai mare absolvenți ai Universității de Vest din Timișoara, dar și absolvenți ai Universității „Babeș-Bolyai”, ai universităților din Craiova, Arad, Baia Mare, Oradea și altele. Raportul admiși/candidați se cifrează în jurul procentului de 60% pentru locurile bugetate și de 90% pentru locurile cu taxă, la forma fără frecvență.
- b) Criterii și proceduri de admitere. Școala doctorală dispune de un regulament propriu de admitere, care se actualizează anual (se atașează Regulamentul de admitere prezentului raport). Pentru a se putea înscrie la concursul de admitere, candidații trebuie să îndeplinească următoarele condiții: 1) media aritmetică între media celor patru ani de studii universitare și media de la licență să fie minim 8,50; 2) să posede un certificat de competență lingvistică pentru o limbă de circulație internațională. Concursul de admitere constă în examen scris pe baza unei bibliografii minimale anunțate cel puțin cu șase luni de zile înainte (se atașează lista bibliografică prezentului raport). Media de admitere se calculează ca medie aritmetică între notele date de membrii comisiei, din care fac parte toți conducătorii științifici din cadrul Școlii doctorale. Media de admitere trebuie să fie minim 8,00.
- c) Indici de promovare. Raportul dintre cei admiși la doctorat și cei care au obținut titlul de doctor trebuie avut în vedere separat pentru doctoranzii după vechiul sistem și separat pentru cei care studiază în sistem Bologna. În cadrul Școlii noastre doctorale, un număr de doctoranzi, toți la forma fără frecvență, s-au transferat de la Universitatea „Babeș-Bolyai” împreună cu conducătorul științific, prof. univ. dr. Constantin Grecu. Procentul acestora de promovabilitate este în jur de . Dintre doctoranzii înscriși în anul 2004 după vechiul sistem, perioada de

încheiere pentru cei de la forma fără frecvență este anul 2010. La forma zi, bursier, în anul 2004 am avut înscris un singur doctorand, care și-a susținut teza în timpul programat, obținând titlul de doctor. După sistemul Bologna, în anul 2005 au fost înscrisi trei doctoranzi, toți aceștia obținând titlul de doctor în anul 2008, procentul fiind deci de 100%.

- d) Statutul doctoranzilor. Conform cu prevederile sistemului Bologna, doctoranzii care studiază la „forma zi” și sunt bursieri au și statutul de „cadre didactice”, desfășurând un număr de 4-6 ore pe săptămână în calitate de preparator, în general pe lângă conducătorul științific. Ceilalți doctoranzi de la forma zi și de la forma fără frecvență au și statutul de „cercetător”, fiind cuprinși în colectivele de cercetare de pe lângă conducătorii științifici.
- e) Date statistice. În perioada 2004-2008 în cadrul Școlii noastre doctorale au fost admiși și înmatriculați 54 de doctoranzi, din care până în prezent 9 au obținut titlul de doctor. Pe ani situația se prezintă în felul următor: 2004 (17 admiși, din care 8 pe locuri bugetate); 2005 (3 admiși, din care 2 la forma zi); 2006 (11 admiși, din care 4 la forma zi); 2007 (11 admiși, din care 7 la forma zi); 2008 (12 admiși, din care 6 la forma zi)
- f) Evaluarea egalității de șanse. În cadrul Școlii noastre doctorale, baza de recrutare este relativ largă, atât instituțional (fiind admiși și absolvenți licențiați ai altor universități, așa după cum s-a arătat), cât și profesional (pe lângă licențiații în filosofie sunt încurajați să concureze și licențiați în domenii apropiate, istorie, psihologie, drept, teologie, științele comunicării, științe politice sau chiar în matematică, fizică etc.). Totodată, în vederea apropiării șanselor de reușită, planul de învățământ (se atașează prezentului raport) și activitățile de pregătire sunt astfel concepute încât să crească egalitatea de șanse pentru candidații proveniți de la alte instituții sau din medii sociale diferite. Până în prezent din cadrul Școlii noastre doctorale un doctorand studiază și în străinătate, în regim de co-tutelă. Deocamdată încă nu avem doctoranzi străini, deși Școala doctorală are ofertă în condiții similare de admitere și pregătire în limbile engleză și franceză.

Durata elaborării tezelor

Pentru doctoranzii înscrisi după vechiul sistem, durata medie de realizare a tezelor de doctorat, respectiv de încheiere a studiilor doctorale și de obținere a titlului de doctor, s-a cifrat în jurul a 5 ani.

În ceea ce privește doctoranzii înscrisi după sistemul Bologna, prima serie dintre aceștia (adică cei admiși în anul universitar 2005-2006) au realizat tezele și au obținut titlul de doctor în perioada celor 3 ani prevăzuți, fără să solicite perioade de prelungire. Cu observația că realizarea tezelor în cei trei ani s-a făcut cu mare efort din partea doctoranzilor, îndeosebi a celor de la forma fără frecvență, care, de regulă, și-au luat concedii fără plată pentru a-și putea finaliza în bune condiții tezele de doctorat.

Organizarea activităților în perioada studiilor doctorale

În sistem Bologna, în primul an de studii doctoranzii își desfășoară activitatea de cursuri și seminarii în conformitate cu planul de învățământ. Acest plan cuprinde discipline obligatorii, precum și pachete de discipline opționale care pot fi acoperite de către conducătorii de doctorat.

La activitățile de pregătire din primul an sunt cuprinși atât doctoranzii de la forma zi, cât și cei de la forma fără frecvență în regim de 8-10 ore pe săptămână.

Conform prevederilor regulamentare, activitatea de pregătire a doctoranzilor este realizată numai de către conducători de doctorat. Din acest an universitar (2008-2009), în cadrul Școlii noastre doctorale are activități de pregătire și profesorul Gabriel Sandu, de la Universitatea din Helsinki.

Pentru trecerea în anul II de studii doctorale, doctoranzii care au încheiat integral anul I trebuie să susțină în fața comisiei proiectul de cercetare. Dacă proiectul este admis, doctorandul, împreună cu conducătorul științific, stabilește titlurile celor trei rapoarte de cercetare pe care va trebui să le susțină în decursul anului II de studii și eventual începutul anului III.

Activitatea conducătorilor de doctorat

În cadrul școlilor doctorale de la Universitatea de Vest din Timișoara activitatea conducătorilor de doctorat este reglementată instituțional. Activitatea de îndrumare și coordonare a doctoranzilor poate fi cupinsă în norma conducătorului în quantum de jumătate din respectiva normă.

Selecția noilor conducători de doctorat trebuie să se facă la propunerea Școlii doctorale, avându-se în vedere performanțele academice ale candidaților, vizibilitatea acestora pe plan național și în mod deosebit pe plan internațional.

Strategia de îndrumare a doctoranzilor este una flexibilă, adaptată la nivelul de pregătire inițială a acestora și modificată permanent în funcție de progresele individuale ale doctoranzilor și de nevoile concrete ale proiectelor lor de cercetare.

Calitatea actului de îndrumare și de coordonare din partea conducătorilor de doctorat din cadrul Școlii noastre poate fi exprimat și prin faptul că niciunul dintre conducătorii de doctorat n-a avut până în prezent nicio teză respinsă de către Comisia națională în domeniu.

În ultimii ani, în cadrul Școlii noastre doctorale, pe lângă analizele colegiale de evaluare a activităților, s-a introdus evaluarea din partea doctoranzilor, pe bază de chestionar și în condiții de anonim.

Relațiile dintre conducătorul de doctorat și doctorand sunt reglementate prin contract la modul instituțional.

Până în prezent Școala noastră doctorală are un doctorand în co-tutelă internațională: doctorandul Bojenoiu, conducător științific prof. univ. dr. Ion Ceapraz.

Evaluarea doctorandului

Evaluarea doctoranzilor se face în mod continuu, în anul I prin sesiunile de examene și prin activitatea de seminarii, iar în anii următori prin intermediul rapoartelor de cercetare și al tezelor de doctorat.

Rapoartele de cercetare sunt susținute public în colectivele de cercetare și în catedră, iar teza de doctorat, după acceptul conducătorului științific, este susținută, înainte de susținerea publică, în catedră și în colectivele de cercetare.

Prin aceste modalități de evaluare sistematică din partea conducătorilor științifici și din partea colectivelor de cercetare se asigură calitatea și originalitatea demersului doctoranzilor, precum și respectarea normelor deontologice.

În ceea ce privește forma tezei de doctorat, se recomandă un volum de cca. 200 de pagini, demers critic, analitic, evaluări și comparații, contribuții proprii și bibliografie adecvată temei și actuală la nivel internațional.

Articularea doctoratului cu licența și masteratul

Școala doctorală în domeniul filosofiei de la Universitatea de Vest din Timișoara reprezintă ciclul superior de studii universitare și are continuitate cu nivelul de licență și de masterat. În general, absolvenții de masterat care sunt admiși la nivel doctoral sunt sfătuiți să lucreze pe teme de cercetare în continuarea celor de la nivel masteral.

Doctoratul în filosofie în cadrul Universității de Vest din Timișoara este un doctorat științific. Profilul său asigură competențe științifice în prelungirea celor de la masterat, în domenii precum filosofia științei și epistemologie, metafizică și ontologie, filosofia culturii și religiei, filosofia dreptului, filosofia comunicării și filosofia limbajului.

La nivelul IOSUD din cadrul Universității de Vest din Timișoara există reglementări instituționale privind poziția studiilor doctorale comparativ cu studiile de licență și cele masterale.

Școala doctorală în filosofie are legături nemijlocite, prin conducătorii săi științifici, cu unele institute de cercetare ale Academiei Române, așa cum este cazul Comitetului de istoria și filosofia științei și tehnicii (CRIFST). Directorul Școlii doctorale, prof. univ. dr. Ioan Biriș, este în prezent și președintele CRIFST, filiala Timișoara, Academia Română.

Activitatea de cercetare a doctoranzilor

Pe lângă activitatea de cercetare strict legată de teza de doctorat, în cadrul Școlii doctorale se urmărește implicarea sistematică a doctoranzilor și în granturile colectivelor de cercetare ale conducătorilor științifici. Astfel au fost cuprinși în granturi CNCSIS în ultimii ani doctoranzi precum Repolschi Octavian și Crudu Ionuț.

Totodată, unii doctoranzi sunt cuprinși și în granturi internaționale, ca membri sau chiar coordonatori, așa cum este cazul doctorandului Crudu Ionuț.

În majoritatea cazurilor, cei care au obținut titlul de doctor și-au publicat tezele de doctorat la edituri cunoscute.

Internaționalizarea studiilor doctorale

Un obiectiv major al Școlii noastre doctorale este acela de intensificare a mobilității doctoranzilor și conducătorilor de doctorat și de lărgire a parteneriatelor cu universități din Europa și din alte regiuni.

De asemenea, Școala doctorală are în vedere creșterea numărului de doctoranzi în co-tutelă internațională, într-o primă fază cu universități din Franța (Bourgogne, Lille, Toulouse) și din Italia (Padova, Bologna), apoi și din alte regiuni.

Director Școala Doctorala,
Prof. univ. dr. Ioan Biriș